

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

Polityka Państwa w zakresie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

Górzno 9 grudnia 2010 r.

Małgorzata Wiącek
Departament Zmian Klimatu
i Ochrony Atmosfery

ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa
tel. (+48 22) 57 92 900

www.mos.gov.pl

Pakiet energetyczno-klimatyczny Cel 3 x 20%+10%

Akty prawne składające się na **tzw. pakiet energetyczno-klimatyczny** wprowadzają kompleksowe podejście do zarządzania emisjami gazów cieplarnianych w UE i mają na celu doprowadzenie do osiągnięcia przez UE celów związanych z przeciwdziałaniem zmianom klimatu, przyjętych przez Radę Europejską w marcu 2007 r.:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych o **20%** poniżej poziomu z roku 1990
- zwiększenia do **20%** udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu w roku 2020
- zwiększenia efektywności energetycznej o **20%** w odniesieniu do prognoz na rok 2020
- zwiększenia do **10%** udziału biopaliw w ogólnej konsumpcji paliw transportowych

Wspólnotowe akty prawne wchodzące w skład pakietu energetyczno-klimatycznego

- 1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/29/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu usprawnienia i rozszerzenia wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (tzw. *dyrektywa EU ETS*);
- 2) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/406/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych (tzw. *decyzja non-ETS*);
- 3) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniająca dyrektywę Rady 85/337/EWG, Euratom, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 (tzw. *dyrektywa CCS*).
- 4) **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (tzw. *dyrektywa OZE*).**

Prace nad wdrażaniem Pakietu

Ze względu na interdyscyplinarny charakter zapisów pakietu energetyczno-klimatycznego oraz implikacje dla krajowej gospodarki wynikające z ich wdrażania, prace nad sprawnym wprowadzeniem postanowień pakietu wymagają **skoordynowania działań i ścisłej współpracy**:

- pomiędzy poszczególnymi resortami – głównie Ministerstwem Środowiska, Ministerstwem Gospodarki, Ministerstwem Finansów oraz w mniejszym zakresie pozostałymi ministerstwami
- administracji rządowej z przedstawicielami poszczególnych sektorów przemysłowych

Dokumenty programowe OZE

- **Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.**
- **Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku.**
- „Wieloletni program promocji biopaliw lub innych paliw odnawialnych na lata 2008-2014”, przyjęty 24 lipca 2007 r. przez Radę Ministrów, który stanowi wykonanie art. 37 ustawy o *biokomponentach i biopaliwach ciekłych*.
- Nowelizacja ustawy o *biokomponentach i biopaliwach ciekłych* implemantacja art. 17, 18, 19 dyrektywy 2009/28/WE
- Ustawa Prawo Energetyczne
- Krajowy Plan Działań (Action Plan) -przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 7 grudnia br.
- Plany rozwoju operatorów: przesyłowego i dystrybucyjnych

Cele strategiczne dot. OZE

Cele strategiczne unijne i krajowe dla Polski dot. OZE:

- 2010 r. - dyrektywa 2001/77/WE, 27.09.2001

*Udział energii elektrycznej wytwarzanej w OZE w łącznym zużyciu energii elektrycznej brutto **7,5% (OZE)***

- 2020 r. - dyrektywa 2009/28/WE, 23.04.2009

*Udział energii odnawialnej w bilansie finalnej energii brutto **15% (OZE)***

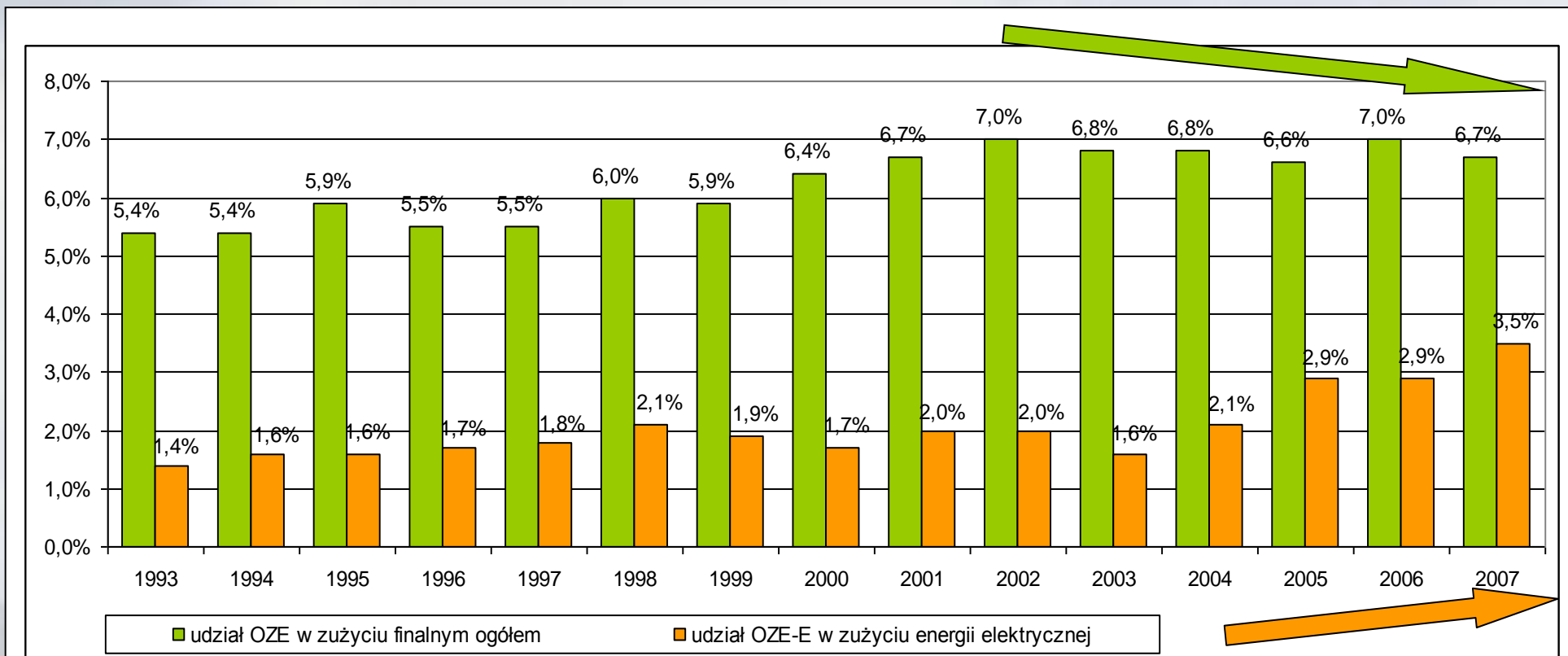
- 2030 r. - Polityka Energetyczna Polski 2030

*Udział energii odnawialnej w bilansie finalnej energii brutto **20% (OZE)***

Struktura odnawialnych źródeł energii – energia produkowana [TWh] ,UE

Rodzaj energii	2005	2010	2015	2020	2025	2030
pływów	0	0	1	3	6	9
geotermalna	5	6	6	7	11	19
biomasa	84	127	164	191	218	241
słoneczna	1	17	32	46	60	75
wiatrowa (morska)	2	14	72	146	204	276
wiatrowa (lądowa)	68	147	197	253	316	368
wodna	307	323	332	339	349	335

Udziały OZE i OZE-E w finalnym zużyciu energii i w zużyciu energii elektrycznej w Polsce

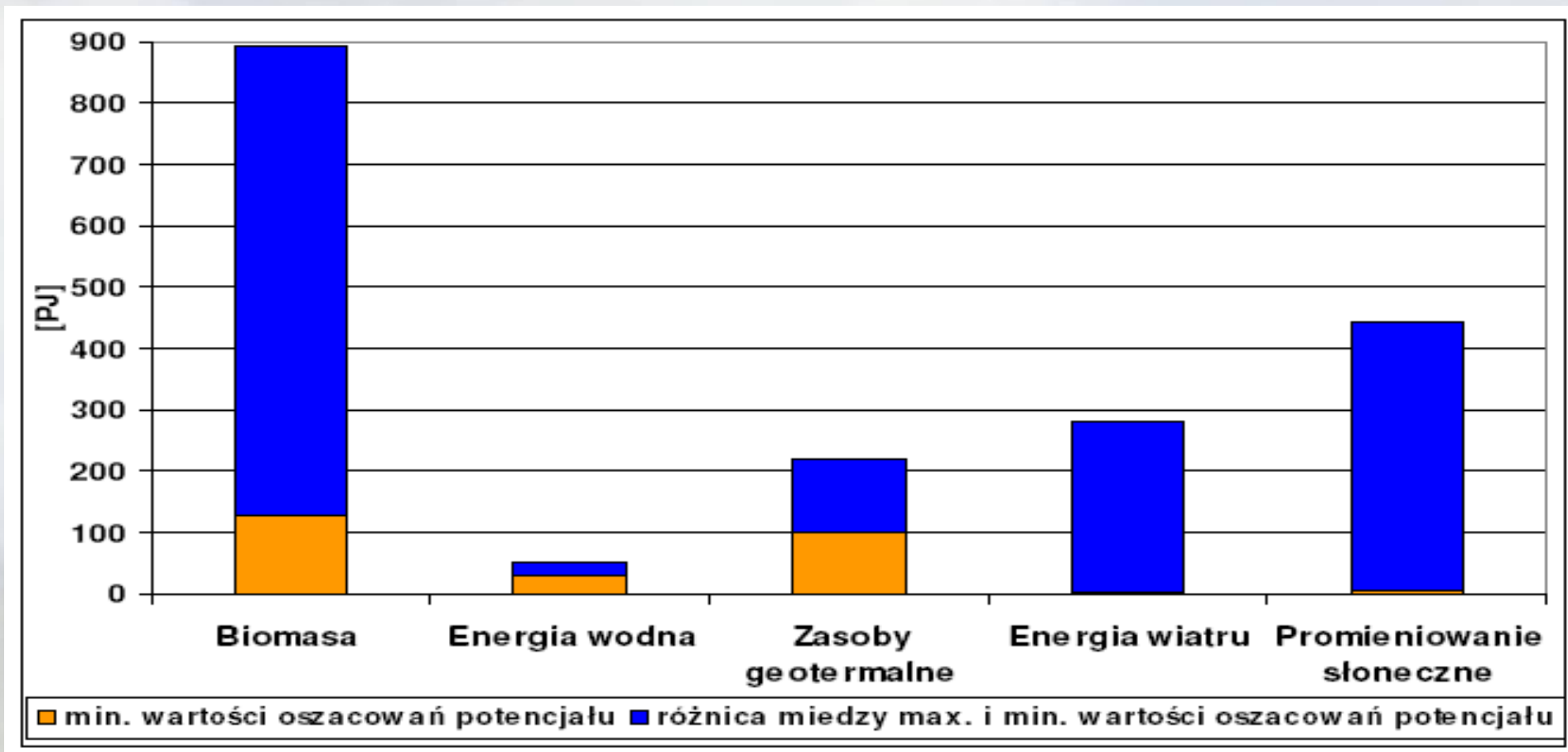

Zbyt wolny przyrost udziału OZE-E w stosunku do celu dyrektywy 2001/777/WE i brak szans na realizację celu (1,9% w 2001=>7,5% w 2010)

Stagnacja udziału OZE w zużyciu finalnym energii - zły prognostyk dla wdrażania nowej dyrektywy 2009/28/WE i celu na 2020 r. (7,5% w 2005 => 15% w 2020)

Potencjał techniczny odnawialnych zasobów energii w Polsce

Źródło: Opracowanie KAPE S.A

Łączna moc instalacji OZE w Polsce

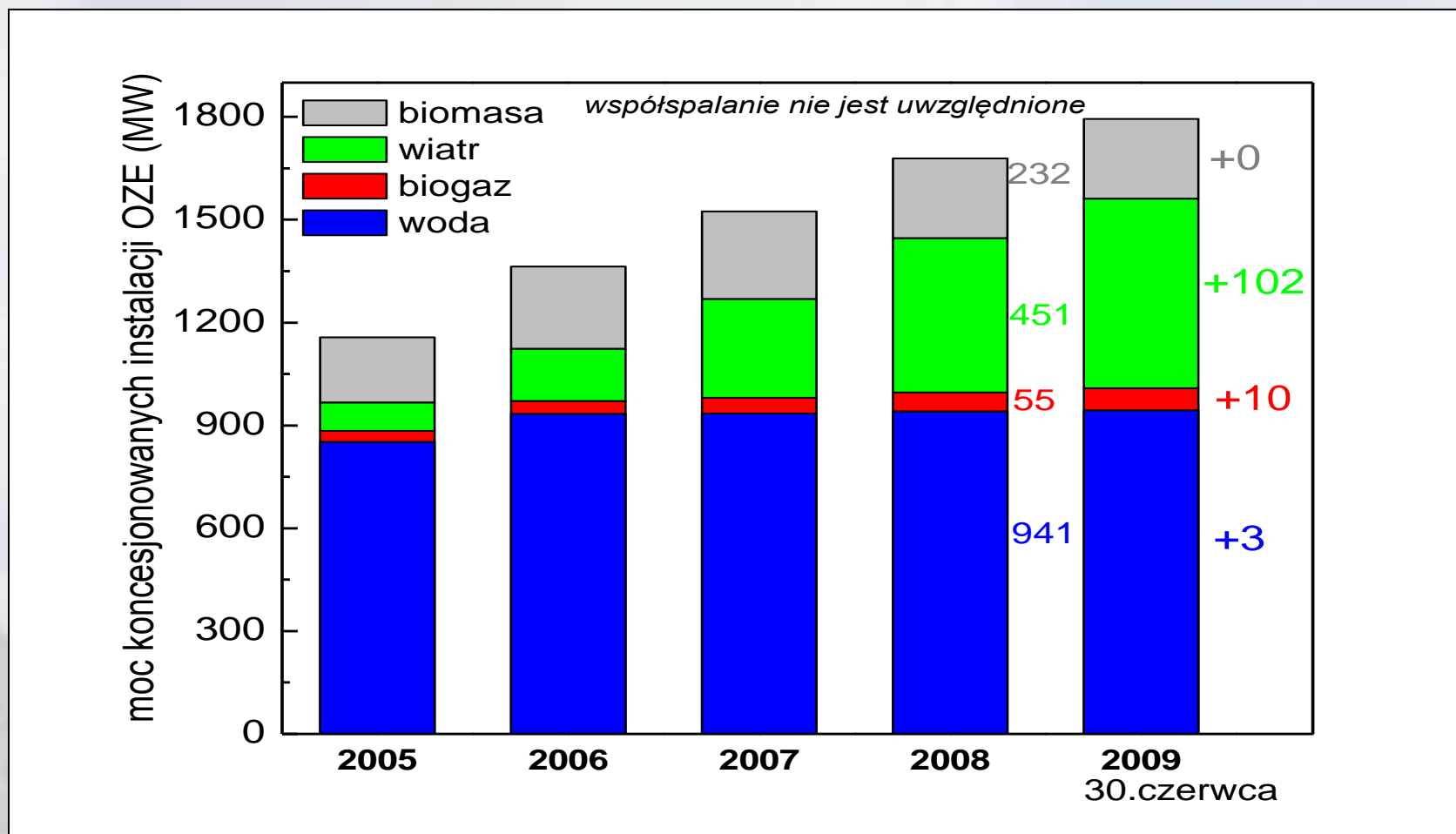
	Ilość instalacji	Łączna moc instalacji [MW]
Elektrownie biogazowe	136	79,478
Elektrownie wodne	737	948,363
Elektrownie biomasowe	16	259,490
Elektrownie wiatrowe	378	1095,587
Elektrownie realizujące technologie współspalania	41	0,000 (dla instalacji współspalania nie można określić mocy).
Wytwarzające z promieniowania słonecznego	2	0,012

dane na dzień 30.09.2010 r. (URE).

Oze województwo kujawsko-pomorskie

Elektrownie	Ilość instalacji	Moc [MW]
biogazowe:		
- wytwarzające z biogazu z oczyszczalni ścieków	2	1,782
- wytwarzające z biogazu z składowiskowego	7	2,817
- wytwarzające z biogazu z rolniczego	1	2,126
biomasowe:		
- wytwarzające z biomasy z odpadów przemysłowych drewnopochodnych i celulozowo-papiern.	1	42,000
- wytwarzające z biomasy z odpadów leśnych, rolniczych, ogrodowych	1	4,200
wodne:		
- elektrownia wodna przepływowa do 0,3MW	43	2,260
- elektrownia wodna przepływowa do 5 MW	3	11,200
- elektrownia wodna przepływowa powyżej 10 MW	2	186,200
- elektrownia wodna przepływowa do 1 MW	5	3,374
- elektrownia wodna przepływowa do 10 MW	1	8,000
technologia współspalania	2	0,000
wiatrowe na lądzie	143	151,864

Moce wytwórcze OZE w Polsce

Źródło: URE

Działania na rzecz rozwoju OZE

- 1. Utrzymanie i wzmocnienie systemu wsparcia dla OZE**
(zielone certyfikaty, zwolnienie podatkowe, fundusze UE, zmiany w podatku akcyzowym).
- 2. Likwidację barier:** prawnych, ekonomicznych i organizacyjnych .
- 3. Stymulowanie rozwoju potencjału polskiego przemysłu,**
produkującego urządzenia dla energetyki odnawialnej

System zielonych inwestycji -GIS

System Zielonych Inwestycji (Green Investment Scheme-GIS)- koncepcja sprzedaży jednostek AAUs¹ powstała na podstawie art. 17 Protokołu z Kioto powiązana z wykorzystaniem środków finansowych pochodzących z tej sprzedaży na realizację projektów i programów proekologicznych z zakresu przeciwdziałania negatywnym zmianom klimatu i ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych (**tzw. zazielenienie jednostek – „greening”**).

Środki finansowe pochodzące z GIS mogą być przeznaczone na projekty :

- bezpośrednio redukujące emisję gazów cieplarnianych (projekty, których redukcje emisji są mierzalne – **tzw. twarde zazielenianie – „hard greening”**,
- projekty pośrednio wzmacniające zdolność kraju do wypełnienia wszystkich zobowiązań związanych ze zmianami klimatu, budujące szeroko pojętą politykę i strategię zmian klimatu (projekty, w których redukcję są niemierzalne – **zw. miękkie zazielenianie – „soft greening”**,

¹ AAUs (Assigned Amount Units) – są jednostkami przyznanymi poszczególnym stronom Protokołu z Kioto w ramach limitu emisyjnego.

System zielonych inwestycji -GIS

W Polsce wraz z wejściem w życie w dniu 18 września 2009 r., *ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych lub innych substancji* (Dz.U. Nr 130, poz. 1070) stworzony został **Krajowy system zielonych inwestycji**, w ramach którego środki uzyskane ze zbycia w latach 2009 – 2012 jednostek przyznanej emisji (AAUs) są przeznaczane na dofinansowanie realizacji na terytorium Polski:

- programów lub projektów związanych z ochroną środowiska, w szczególności z ograniczeniem lub unikaniem krajowej emisji gazów cieplarnianych, pochłanianiem lub sekwestracją dwutlenku węgla;
- działań adaptacyjnych do zmian klimatu;
- innych działań związanych z ochroną powietrza.

Forma dofinansowania - dotacja

1. Dofinansowania ze środków zgromadzonych na Rachunku Klimatycznym realizacji programów i projektów, dokonuje się w formie grantu ze środków GIS.
2. Wpływy pochodzące ze sprzedaży AAUs przekazywane są na wyodrębniony rachunek bankowy NFOŚiGW - Rachunek klimatyczny.

System Zielonych Inwestycji - OZE

W ramach Systemu Zielonych Inwestycji (GIS), NFOŚiGW pełniący funkcję Krajowego Operatora Systemu Zielonych Inwestycji, realizuje program priorytetowy - biogazownie rolnicze.

W ramach programu **NFOŚiGW** zakłada dofinansowanie następujących rodzajów działań:

- budowa, rozbudowa lub przebudowa obiektów wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła z wykorzystaniem biogazu rolniczego, z wyłączeniem instalacji odmetanowania składowisk odpadów,
- budowa, rozbudowa lub przebudowa instalacji wytwarzania biogazu rolniczego celem wprowadzenia go do sieci gazowej dystrybucyjnej i bezpośredniej.

Minimalny koszt całkowity przedsięwzięcia wynosi 10 mln zł.

Projekt GreenEvo – Akcelerator Zielonych Technolog

Innowacyjny projekt powstał w Ministerstwie Środowiska przygotowany z myślą o promocji polskich technologii środowiskowych i wspieraniu rozwoju przedsiębiorstw w tym zakresie.

Cel projektu:

- Promocja Polski jako kraju innowacyjnego i aktywnego w zakresie działań związanych z ochroną środowiska;
- Wspieranie krajowych firmy zaangażowanych w rozwój zielonych technologii w poruszaniu się i wypromowaniu swoich unikalnych produktów na rynkach międzynarodowych.

Projekt GreenEvo – Akcelerator Zielonych Technologii

Podstawowe narzędzia do realizacji celów:

- rozpoznanie sytuacji na rynku technologii środowiskowych w Polsce;
- wsparcie doradcze (promocyjne, prawne, w zakresie pozyskiwania finansowania na rozwój) wybranych przedsiębiorstw i zapewnienie im bezpłatnego dostępu do wiedzy eksperckiej;
- połączenie i wykorzystanie istniejących narzędzi wsparcia dla przedsiębiorstw;
- promocja zagraniczna, wykorzystująca kanały promocyjne dla przedsiębiorstw wsparta m.in. przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Gospodarki i Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości;
- stworzenie katalogu promocyjnego technologii wraz z raportem dotyczącym rynku technologii środowiskowych w Polsce, który stanie się narzędziem do promocji technologii za granicą i umożliwiających ich rozwój.

Projekt GreenEvo – Akcelerator Zielonych Technologii

Projekty z 7 obszarów tematycznych:

1. Technologie niskoemisyjne
2. Czyste technologie węglowe
3. Rozwiązania organizacyjne lub softwar'owe sprzyjające oszczędności energii
4. Technologie OZE
5. Technologie wodno – ściekowe
6. Technologie energooszczędne
7. Technologie wspierające gospodarkę odpadami.

Partnerzy - Projektu GreenEvo

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

<http://www.nfosigw.gov.pl/>

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

<http://www.msz.gov.pl/>

Ministerstwo Gospodarki + LOGO

<http://www.mg.gov.pl/>

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

<http://www.mnisw.gov.pl/>

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

<http://www.parp.gov.pl/>

Wydział Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego + LOGO

<http://www.wz.uw.edu.pl/>

Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej

Dofinansowanie kosztów inwestycji ze środków krajowych

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
(1,5 mld zł - budżet programu na lata 2009-2012 wynosi 1,5 mld zł - środki przeznaczone na OZE).
- Wojewódzkie, gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej
- Bank Ochrony Środowiska *(nakłady na OZE - 84,5 mln zł).*

Środki Unii Europejskiej na lata 2007-2013

- Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”. *Działania : 9.4, 9.5, 9.6, 10.3.*
- Program Operacyjny „Innowacyjna Gospodarka”
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Regionalne Programy Operacyjne (16)

Programy Priorytetowe przygotowane przez NFOŚiGW

- w grudniu 2008 r. „**Program dla przedsięwzięć w zakresie odnawialnych źródeł energii i obiektów wysokosprawnej kogeneracji – część 1**”. Program miał na celu wsparcie budowy ok. 300 MW mocy zainstalowanej w OZE oraz ok. 50 MW wysokosprawnej kogeneracji.
- program pożyczkowy dla wojewódzkich funduszy ochrony środowiska na inwestycje lokalne z zakresu OZE i wysokosprawnej kogeneracji o nakładach inwestycyjnych od 1 – 10 mln zł „**Program Priorytetowy dla przedsięwzięć w zakresie odnawialnych energii i obiektów wysokosprawnej kogeneracji – część 2**” wdrażany przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Na ten cel planuje się przeznaczenie 560 mln zł w latach 2010-2012.
- w ramach części 3. programu zaplanowane jest udzielenie dopłaty na częściową spłatę kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na zakup i montaż kolektorów słonecznych dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych. Dofinansowanie będzie udzielane w formie dotacji w wysokości 45% kapitału kredytu bankowego wykorzystanego na sfinansowanie kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia. Budżet na lata 2010 -2014 wynosi 300 mln

Nazwa programu	Oczekiwany wynik	Docelowa grupa lub działalność	Data rozpoczęcia oraz zakończenia programu
1. Program dla przedsięwzięć w zakresie odnawialnych źródeł energii i obiektów wysokosprawnej kogeneracji NFOŚiGW – Część 1	Wzrost mocy zainstalowanej w źródłach odnawialnych o 300 MW i ilości energii o 1000 GWh	Inwestorzy w instalacje wytwórcze energii w źródłach odnawialnych	Lata 2009 -2012
2. Program dla przedsięwzięć w zakresie odnawialnych źródeł energii i obiektów wysokosprawnej kogeneracji NFOŚiGW – Część 2	Wzrost mocy zainstalowanej w źródłach odnawialnych o 120 MW i ilości energii o 330 GWh	Inwestorzy w instalacje wytwórcze energii w źródłach odnawialnych	Lata 2009 -2012
3. Program dla przedsięwzięć w zakresie odnawialnych źródeł energii i obiektów wysokosprawnej kogeneracji NFOŚiGW – Część 3	Instalacja kolektorów słonecznych o powierzchni 200 tys. m ² co spowoduje wzrost produkcji energii odnawialnej o 100 tys. MWh/rok	Osoby fizyczne i wspólnoty mieszkaniowe	Lata 2010 -2014
4. Program NFOŚiGW Energetyczne wykorzystanie zasobów geotermalnych	wykorzystanie złóż wód termalnych do produkcji energii	Beneficjenci - Podmioty uprawnione do realizacji przedsięwzięć z zakresu poszukiwania i rozpoznawania złóż kopalin na podstawie przepisów ustawy <i>Prawo geologiczne i górnicze</i>	31 grudnia 2013

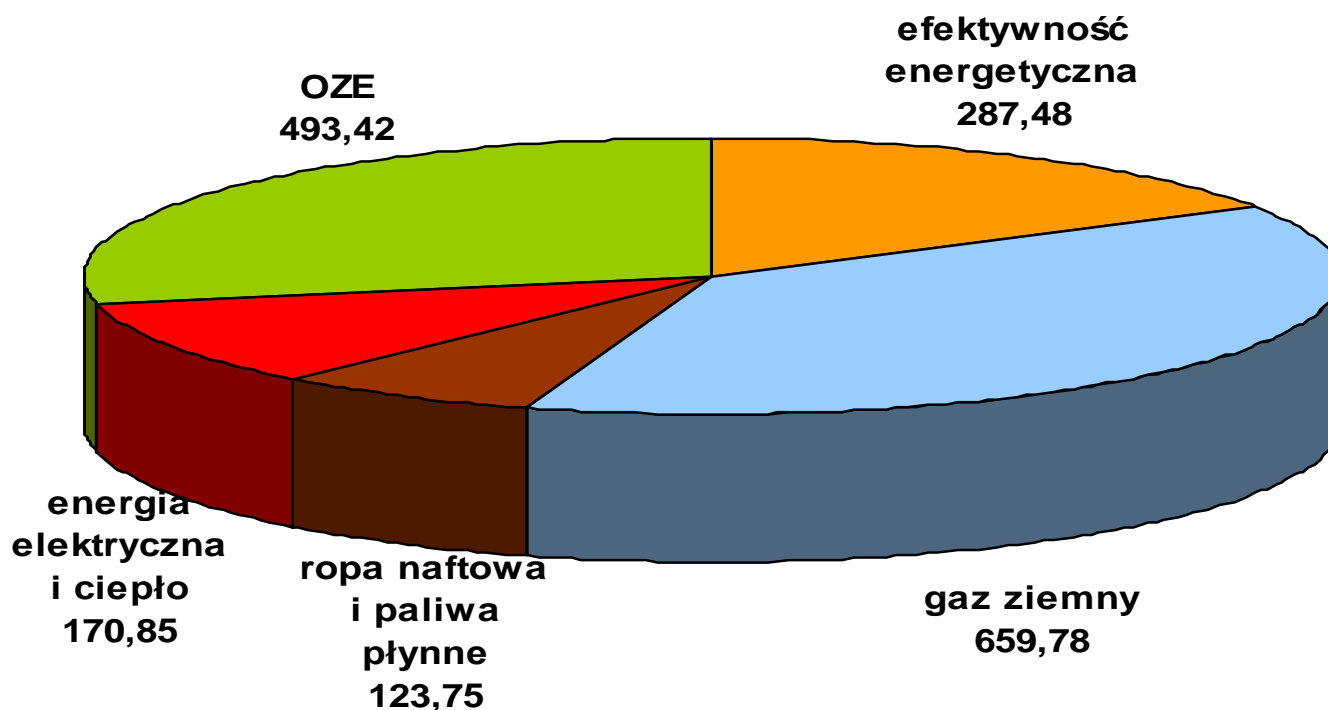
<p>5. System zielonych inwestycji (GIS – Green Investment Scheme) Część 1)</p> <p>Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej</p>	<p>Ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂ w wyniku oszczędności energii [Mg/rok]</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki; 2) podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego nie będące przedsiębiorcami; 3) Ochotnicza Straż Pożarna; 4) szkoły wyższe w rozumieniu ustawy o szkolnictwie wyższym oraz instytuty naukowo – badawcze; 5) samodzielne publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej; 6) organizacje pozarządowe, kościoły, inne związki wyznaniowe, kościelne osoby prawne prowadzące działalność w zakresie ochrony zdrowia, profilaktyki zdrowotnej, rehabilitacji lub pomocy społecznej 	<p>2010 –2014</p>
<p>6. System zielonych inwestycji (GIS – Green Investment Scheme) Część 2)</p> <p>Biogazownie rolnicze.</p>	<p>Ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂ w wyniku oszczędności energii [Mg/rok]</p>	<p>podmioty (osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną) podejmujące realizację przedsięwzięć w zakresie wytwarzania energii elektrycznej lub ciepłej z wykorzystaniem biogazu powstałego w procesach rozkładu szczątków roślinnych i zwierzęcych oraz wytwarzania biogazu rolniczego celem wprowadzenia go do sieci gazowej dystrybucyjnej i bezpośredniej;</p>	<p>2010 - 2013</p>

<p>7. System zielonych inwestycji (GIS - Green Investment Scheme) Część 3)</p> <p>Elektrociepłownie i ciepłownie na biomasę.</p>	<p>Ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂ w wyniku oszczędności energii [Mg/rok]</p>	<p>podmioty (osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną) podejmujące realizację przedsięwzięć w zakresie odnawialnych źródeł energii i obiektów kogeneracji z zastosowaniem wyłącznie biomasy (źródła rozproszone o nominalnej mocy cieplnej poniżej 20 MW_t);</p>	<p>2010 – 2013</p>
<p>8. System zielonych inwestycji (GIS – Green Investment Scheme) Część 4)</p> <p>Budowa i przebudowa sieci elektroenergetycznych w celu podłączenia odnawialnych źródeł energii wiatrowej.</p>	<p>Ilość energii z odnawialnych źródeł energii wiatrowej wprowadzonych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE) w wyniku realizacji projektów [MWh/rok]</p>	<p>Podmioty podejmujące realizację przedsięwzięć w zakresie efektywnego przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej dla umożliwienia podłączenia podmiotów wytwarzających energię odnawialną wiatrową do KSE.</p>	<p>2010 – 2013</p>

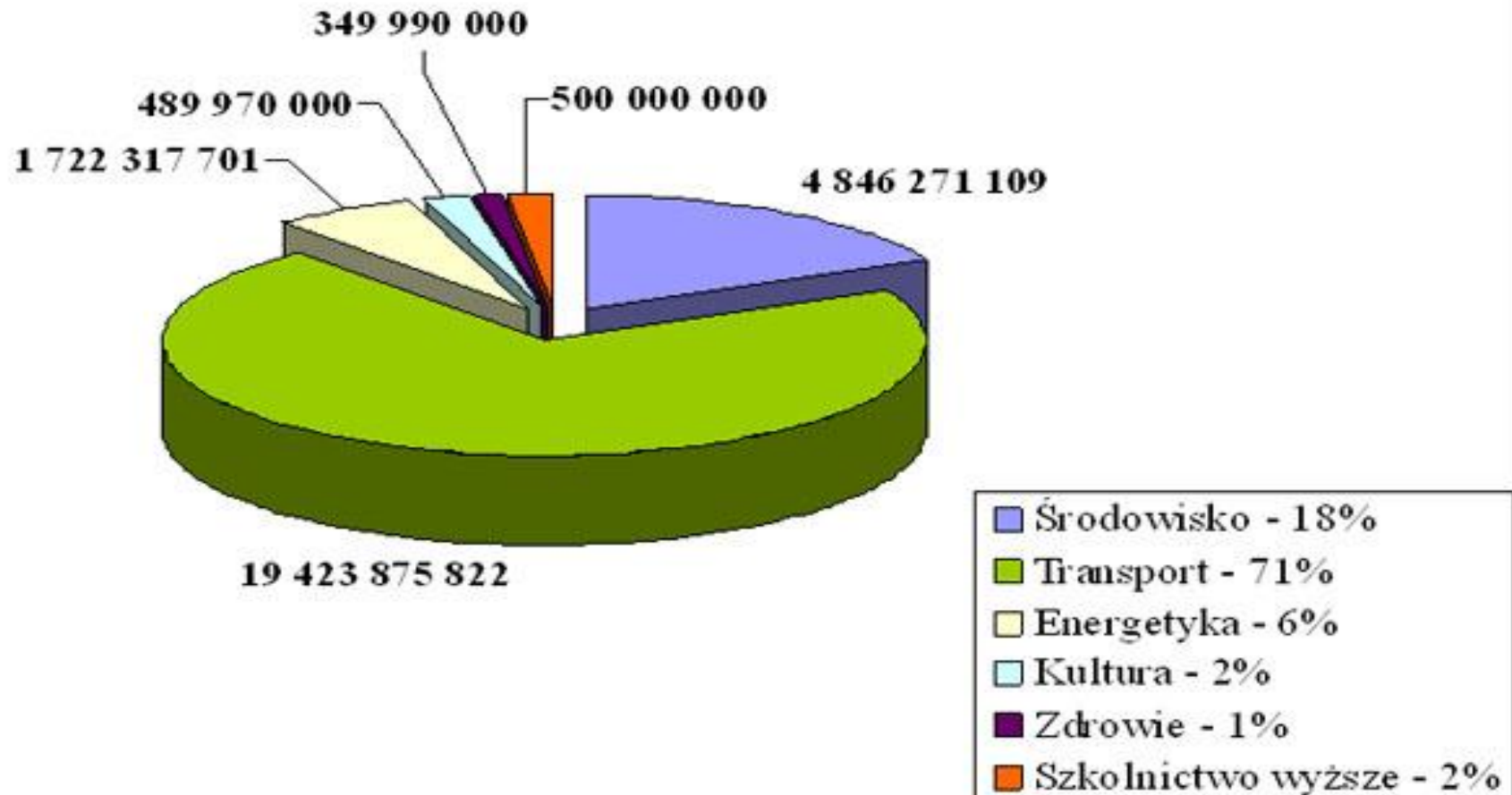
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Podział środków UE [mIn EUR] w ramach
PO IiŚ w odniesieniu do priorytetów
Polityki energetycznej Polski do 2030 r.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Podział środków UE w ramach Programu Operacyjnego
Infrastruktura i Środowisko wg sektorów (w euro)

Priorytet IV Polityki Energetycznej Polski do 2030 r.- POliŚ

Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw

Przykładowe rodzaje projektów:

- budowa nowych jednostek OZE (np. farm wiatrowych lądowych i morskich, biogazowni rolniczych, hydroelektrowni, instalacji pomp ciepła, kolektorów słonecznych, instalacji fotowoltaicznych),
- budowa sieci elektroenergetycznych umożliwiających przyłączenie jednostek OZE,
- budowa instalacji do produkcji biokomponentów (biopłynów) i biopaliw,
- budowa instalacji produkujących urządzenia dla energetyki odnawialnej.

Lp.	Priorytet IV: Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw	Instrumenty wsparcia ze środków UE		
		PO IiŚ	RPO	PROW
1	Nazwa Funduszu	FS / EFRR	EFRR	EFRRROW
2	Nazwa i nr działania	<p>9.4 Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych</p> <p>9.5 Wytwarzanie biopaliw ze źródeł odnawialnych</p> <p>9.6 Sieci ułatwiające odbiór energii ze źródeł odnawialnych</p> <p>10.3 Rozwój przemysłu dla OZE</p>	<p>RPO Dolnośląskie – 5.1 Odnawialne źródła energii</p> <p>RPO Kujawsko – Pomorskie - 2.4 Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku</p> <p>RPO Lubelskie - 1.4 Dotacje inwestycyjne w zakresie dostosowania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska oraz w zakresie odnawialnych źródeł energii, 6.2 Energia przyjazna środowisku</p> <p>RPO Lubuskie - 3.2 Poprawa jakości powietrza, efektywności energetycznej oraz rozwój i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii</p> <p>RPO Łódzkie - II.9 Odnawialne źródła energii</p> <p>RPO Małopolskie - 7.2. Poprawa jakości powietrza i zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii</p> <p>RPO Mazowieckie - 4.3 Ochrona powietrza, energetyka</p> <p>RPO Opolskie - 4.3 Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii</p> <p>RPO Podkarpackie - 2.2 Infrastruktura energetyczna</p> <p>RPO Podlaskie - 5.1 Rozwój regionalnej infrastruktury ochrony środowiska</p> <p>RPO Podlaskie - 5.2 Rozwój lokalnej infrastruktury ochrony środowiska</p> <p>RPO Pomorskie - 5.4. Rozwój energetyki opartej na źródłach odnawialnych</p> <p>RPO Śląskie - 5.3 Czyste powietrze i odnawialne źródła energii</p> <p>RPO Świętokrzyskie - 4.1 Rozwój regionalnej infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej</p> <p>RPO Świętokrzyskie - 4.2 Rozwój systemów lokalnej infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej</p> <p>RPO Warmińsko – Mazurskie - 6.2 Ochrona środowiska przed zanieczyszczeniami i zniszczeniami</p> <p>RPO Wielkopolskie - 3.7 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych zasobów energii</p> <p>RPO Zachodniopomorskie - 4.1 Energia odnawialna i zarządzanie energią</p>	<p>321 - Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej (W tym: Wsparcie projektów dot. wytwarzania i dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych)</p>

Lp.	Priorytet IV: Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw	Instrumenty wsparcia ze środków UE		
		PO liŚ	RPO	PROW
3	Wkład ze środków UE na działania (mln EUR)	9.4 - 379,54 mln EUR 9.5 – 43,41 mln EUR 9.6 - 37,59 mln EUR 10.3 - 32,88 mln EUR	16,74 mln EUR – 5.1 RPO Dolnośląskie 24,87 mln EUR - 2.4 RPO Kujawsko – Pomorskie 23,12 mln EUR - 1.4 RPO Lubelskie 17,34 mln EUR – 6.2 RPO Lubelskie 16,65 mln EUR - 3.2 RPO Lubuskie 27,37 mln EUR - II.9 RPO Łódzkie 24,00 mln EUR - 7.2 RPO Małopolskie 49,89 mln EUR - 4.3 RPO Mazowieckie 10,56 mln EUR - 4.3 RPO Opolskie 46,31 mln EUR - 2.2 RPO Podkarpackie 31,81 mln EUR – 5.1 RPO Podlaskie 31,81 mln EUR – 5.2 RPO Podlaskie 9,94 mln EUR - 5.4 RPO Pomorskie 44,06 mln EUR - 5.3 RPO Śląskie 64,81 mln EUR - 4.1 RPO Świętokrzyskie 36,29 mln EUR - 4.2 RPO Świętokrzyskie 15,73 mln EUR - 6.2 RPO Warmińsko – Mazurskie 10,01 mln EUR - 3.7 RPO Wielkopolskie 21,00 mln EUR - 4.1 RPO Zachodniopomorskie	1 541 (ogółem na całe działanie)

Lp.	Priorytet IV: Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw	Instrumenty wsparcia ze środków UE		
		PO IiŚ	RPO	PROW
4	% zakontraktowanej alokacji	<p>9.4 - 32,41%</p> <p>9.5 - 0%</p> <p>9.6 - 0%</p> <p>10.3 – 0%</p>	<p>1,34% - 2.4 RPO Kujawsko – Pomorskie</p> <p>4,92% - 1.4 RPO Lubelskie</p> <p>59,82% - 6.2 RPO Lubelskie</p> <p>70,01% - 3.2 RPO Lubuskie</p> <p>69,79% - 4.3 RPO Opolskie</p> <p>36,55% - 2.2 RPO Podkarpackie</p> <p>100% - 5.4 RPO Pomorskie</p> <p>14,2% (PRS) - 5.3 RPO Śląskie</p> <p>16,00% - 4.1 RPO Świętokrzyskie</p> <p>33,00% - 4.2 RPO Świętokrzyskie</p> <p>27,39% - 6.2 RPO Warmińsko – Mazurskie</p> <p>79,94% - 3.7 RPO Wielkopolskie</p>	Do dn. 30.06.2010 r. w ramach projektów energetycznych podpisano 40 umów o dofinansowanie na kwotę ponad 34 mln zł.
5	Wolne środki (mln zł)	<p>9.6 - ok. 150 mln zł</p> <p>10.3 – ok. 130 mln zł</p>	<p>ok. 67 mln zł – 5.1 RPO Dolnośląskie</p> <p>ok. 71,5 mln zł - 1.4 RPO Lubelskie</p> <p>ok. 10 mln zł - - 6.2 RPO Lubelskie</p> <p>ok. 80 mln zł - 4.3 RPO Mazowieckie</p> <p>ok. 15 mln zł - 2.2 RPO Podkarpackie</p> <p>ok. 48 mln zł - 5.3 RPO Śląskie</p> <p>ok. 46 mln zł - 6.2 RPO Warmińsko – Mazurskie</p> <p>ok. 156 mln zł - 4.1 RPO Zachodniopomorskie</p>	28,30% alokacji przeznaczonych na całe działanie <i>Podstawowe usługi...</i>
6	Planowane nabory (jeżeli dotyczy)	<p>9.6 - IV kw. 2010</p> <p>10.3 – 15-30.11.2010</p>	<p>2011 – 5.1 RPO Dolnośląskie</p> <p>III kw. 2011 - 1.4 RPO Lubelskie</p> <p>II kw. 2011 - 5.3 RPO Śląskie</p> <p>I półrocze 2011 - 6.2 RPO Warmińsko – Mazurskie</p> <p>2011 - 4.1 RPO Zachodniopomorskie</p>	Brak danych

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich - regulacje

- **Ustawa z dnia 7 marca 2007 r.** o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
- **Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r.** o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 237, poz. 1655)
- Rozporządzenia (21) – do każdej osi programowej.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

- Inwestycje z zakresu OZE reguluje OŚ III – Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej.
Działanie: *Różnicowanie w kierunku działalności nierolnicze oraz Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw.*
- Zadania wdrażane są przez Agencje Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.
- Rolnicy i ich domownicy, którzy zainwestowali w przedsięwzięcia tworzące na terenach wiejskich w nowe miejsca pracy w działalności innej niż rolnicza, otrzymali z PROW 2007-2013 dofinansowanie w wysokości 63 mln zł.

Wsparcie z działania:

„Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” wypłacone zostało ponad 789 beneficjentom.

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

Przykłady „innowacyjnych” projektów w zakresie energetyki współfinansowanych ze środków EFRR w ramach PO IG:

1. Badania i rozwój technologii współspalania w kotłach na paliwo stałe Vulcan 300.
2. Elektrownie biogazowe - przyszłość polskiej energetyki.
3. Opracowanie i wdrożenie technologii wzorcowania gazomierzy na średnim i wysokim ciśnieniu w systemie otwarto-zamkniętym.
4. Nowoczesny system zasilania wykorzystujący konwencjonalne i odnawialne źródła energii elektrycznej.
5. Rozwój potencjału B+R firmy H-Gaz sp.j. poprzez utworzenie specjalistycznego laboratorium badań nieniszczących.
6. Budowa innowacyjnej bioelektrowni o mocy do 2 MW w miejscowości Rogóżno Zamek.
7. Budowa bioelektrowni w miejscowości Uhnin (gm. Dębowa Kłoda, woj. lubelskie).
8. Innowacyjna technologia produkcji biomasy stałej pod postacią granulatu przy wykorzystaniu energii z OZE.
9. Produkcja energii z OZE w Elektrociepłowni BARTOS.
10. Rozwój firmy CP Energia poprzez opracowanie planu rozwoju eksportu gazu LNG.

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa
tel. (+48 22) 57 92 900

www.mos.gov.pl